

NOTAT

Dato: 19. august 2011
Kontor: Kontrol- og Analyse-
kontoret
J.nr.: 11/20592
Sagsbeh.: SBA

Notat om muligheden for genoptagelse af afgjorte sager efter EU-domstolens dom i Zambrano-sagen (sag C-34/09)

En afgørelse fra EU-domstolen i en præjudiciel sag er en konstaterende – men ikke retsstiftende – afgørelse med den konsekvens, at afgørelsen i princippet får retsvirkning fra ikrafttrædelsen af den fortolkede regel.

Ændringer som følge af fortolkningen af TEUF artikel 20

I Zambrano-dommen foretager EU-domstolen en direkte fortolkning af artikel 20 i TEUF. Denne fortolkning skal derfor anvendes fra ikrafttrædelsen af Maastricht-traktaten (1. november 1993), der indførte unionsborgerskabet.

Såfremt en ansøger har fået afslag *før* den 1. november 1993 som forælder til et mindreårigt unionsborgerbarn, har den pågældende således allerede af tidsmæssige grunde ikke mulighed for at få ændret sin afgørelse ved anmodning om genoptagelse.

Såfremt en ansøger *efter* den 1. november 1993 har fået afslag på ophold som forælder til et mindreårigt unionsborgerbarn med henvisning til ikke at være omfattet af artikel 20 i TEUF eller efter nationale udlændingeregler, kan den pågældende anmode om genoptagelse.

Det er Integrationsministeriets vurdering, at udlændingemyndighederne ikke af egen drift er forpligtet til at undersøge, om sager afgjort før praksisændringens faktiske gennemførelse skal genoptages. Ministeriet har herved lagt vægt på, at det ikke vil være muligt ud fra generelle kriterier at udskille de tidligere afgjorte sager, hvor Zambrano-dommen ville have betydning, da de konkrete sager ikke registreres på en sådan måde, at de umiddelbart vil kunne udfindes. Ministeriet har endvidere lagt vægt på, at den afsagte dom ikke vedrørte danske sager, ligesom den underkendte praksis i den respektive sag ikke var udtryk for en klar og lovstridig (EU-retsstridig) praksis, men et resultat af en fortolkning af artikel 20 i TEUF om unionsborgerskabet.

Såfremt en person henvender sig til udlændingemyndighederne med henblik på at søge om genoptagelse af en tidligere afgjort sag, skal spørgsmålet om genoptagelse og en eventuel omgørelsespligt vurderes efter almindelige forvaltningsretlige grundsætninger.

Efter almindelige retsgrundsætninger kan en sag genoptages, hvis der fremkommer nye oplysninger af så væsentlig betydning for sagen, at der er en vis sandsynlighed for, at sagen ville have fået et andet resultat, hvis oplysningerne havde foreligget ved den oprindelige afgørelse i sagen.

Det bemærkes videre, at forvaltningens pligt til at genoptage sager, der ligger før den sag, hvori forvaltningens afgørelse er blevet underkendt, vil afhænge af, om der vil være nogen mulighed for, at afgørelsen i den sag, der nu begæres genoptaget, vil kunne tænkes ændret.

I forbindelse med en genoptagelsessag har myndigheden principielt mulighed for en udtømmende efterprøvelse af den oprindelige afgørelse. Med hensyn til prøvelsens omfang gælder således det samme, som er udgangspunktet i forbindelse med administrativ rekurs. Der er således ingen begrænsning i klagerens adgang til for rekursinstansen at fremføre nye påstande, anbringender og faktiske omstændigheder (nova). Princippet om den fulde efterprøvelse modificeres dog i praksis af, at borgeren kun i visse tilfælde har retskrav på en ny fuldstændig realitetsbehandling af sagen. Der kan herved nærmere henvises til Hans Gammeltoft-Hansen m.fl., Forvaltningsret, 2. udgave (2002), side 921ff. om retskrav på genoptagelse og side 991ff. om klagesagens ramme.

Myndighedernes inddragelse af nova i form af nye faktiske omstændigheder om mangelfuldt eller bortfaldet grundlag for ansøgningen, f.eks. bortfald af forsørgelsesgrundlaget mv., vil kunne medføre, at der ikke vil være grundlag for genoptagelse.